

Warszawa, dnia 21 lutego 2020 r.

Pan
Marek Zagórski
Minister Cyfryzacji
ul. Królewska 27
00-060 Warszawa

Szanowny Panie Ministrze

pragnę zwrócić uwagę, na zbliżający się termin przedłożenia oceny i przeglądu RODO¹ przez Komisję, Parlamentowi Europejskiemu i Radzie do dnia 25 maja 2020 r.². Wyrażam nadzieję, że przy tej okazji będzie możliwa współpraca w celu zaprezentowania na forum unijnym projektu całkowitego wyłączenia, względnie jak najszerszych wyłączeń dla mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców w zakresie obowiązków RODO. Mając to na względzie, uprzejmie informuję, że w Radzie Przedsiębiorców działającej przy Rzeczniku Małych i Średnich Przedsiębiorców³ prowadzone są obecnie konsultacje odnośnie barier wynikających z RODO, dla podejmowania i prowadzenia działalności gospodarczej przez najmniejsze firmy.

Ponadto w związku z wnioskiem złożonym przez Zespół Roboczy ds. RODO Rady Przedsiębiorców działającej przy Rzeczniku MŚP, który informuje o nadmiernym i nieproporcjonalnym obciążeniu obowiązkami wynikającymi z RODO, mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców oraz działając na podstawie art. 9 ust. 1 pkt 1 ustawy z 6 marca 2018 r. o Rzeczniku MŚP, który stanowi, że Rzecznik MŚP może występować do właściwych organów z wnioskami o podjęcie inicjatywy ustawodawczej albo wydanie lub zmianę innych aktów normatywnych w sprawach dotyczących działalności

¹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. U. UE. L. z 2016 r. Nr 119, str. 1 ze zm.), dalej: „RODO”.

² Na podstawie art. 97 ust. 1 RODO.

³ Dalej: „Rzecznik MŚP”.

gospodarczej i art. 9 ust. 1 pkt 10, który stanowi, że Rzecznik MŚP może informować właściwe organy o dostrzeżonych barierach i utrudnieniach w zakresie wykonywania działalności gospodarczej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, zwracam się do Pana Ministra o podjęcie działań legislacyjnych mających na celu ograniczenie obowiązków mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców, w zakresie obowiązków informacyjnych wynikających z art. 13 i 14 RODO.

W obecnym stanie prawnym i dla zachowania jego spójności, za w pełni wystarczającą należy uznać możliwość wypełniania przez mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców obowiązków informacyjnych wynikających z art. 13 RODO i z art. 14 RODO, **poprzez wywieszenie w widocznym miejscu w lokalu przedsiębiorstwa lub udostępnienie na stronie internetowej stosownych informacji.**

I. W zakresie art. 13 RODO możliwość taką dla mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców wprowadzono poprzez dodanie art. 4a w ustawie z dnia 30 maja 2014 r. o prawach konsumenta⁴, lecz jest ona ograniczona jedynie do relacji z konsumentami. Niezbędne jest obecnie uzupełnienie tej zasady i konsekwentne rozciągnięcie powyższej regulacji wobec wszystkich podmiotów pozostające w relacjach z najmniejszymi przedsiębiorcami, a więc na wszystkie podmioty, których dane osobowe firmy z sektora MŚP posiadają i przetwarzają⁵. Konsumentom podlegają jednak szczególnej ochronie prawnej w relacjach z przedsiębiorcami, za wystarczający więc w kontekście RODO, także wobec pozostałych osób, należy uznać poziom ochrony danych osobowych zapewnianej konsumentom.

II. Artykuł 14 RODO dotyczy informowania w przypadku pozyskiwania danych osobowych w sposób inny niż od osoby, której dane dotyczą. Proponuję więc także uproszczone wykonywanie obowiązku informacyjnego w tym zakresie dla mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców, gdy przetwarzanie danych osobowych odbywa się w niewielkim zakresie, tj. dotyczy do 250 osób. Liczba ta nawiązuje

⁴ Patrz: ustawa z dnia 21 lutego 2019 r. o zmianie niektórych ustaw w związku z zapewnieniem stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. U. z 2019 r. poz. 730).

⁵ Przykładowo – wobec innych przedsiębiorców i ich pracowników oraz innych osób działających na rzecz kontrahentów.

do art. 30 ust. 5 RODO, oczywiście jedynie jako rząd wielkości, zawierającego ograniczenie obowiązku rejestrowania czynności przetwarzania, który stanowi: „*Obowiązki, o których mowa w ust. 1 i 2, nie mają zastosowania do przedsiębiorcy lub podmiotu zatrudniającego mniej niż 250 osób, chyba że przetwarzanie, którego dokonują, może powodować ryzyko naruszenia praw lub wolności osób, których dane dotyczą, nie ma charakteru sporadycznego lub obejmuje szczególne kategorie danych osobowych, o których mowa w art. 9 ust. 1, lub dane osobowe dotyczące wyroków skazujących i czynów zabronionych, o czym mowa w art. 10*”. Przy tej okazji nadmienić jedynie należy, że przepis ten, który miał służyć przedsiębiorcom z sektora MŚP w praktyce, jest niemożliwy do szerszego zastosowania, poprzez jego wadliwe sformułowanie. Działalność gospodarcza z natury rzeczy prowadzona jest w sposób zorganizowany i ciągły, więc możliwość stosowania tego przepisu w sytuacjach „sporadycznych”, nawet przez najmniejszych przedsiębiorców, w rzeczywistości jest iluzoryczna.

Odnośnie obu przedstawionych spraw podkreślenia wymaga to, że w motywie 13 RODO przewidziano szczególne potraktowanie mikro, małych i średnich przedsiębiorstw stanowiąc: „*Ponadto zachęca się instytucje i organy Unii, państwa członkowskie i ich organy nadzorcze, by stosując niniejsze rozporządzenie, uwzględniały szczególne potrzeby mikroprzedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw*”.

Dodatkowo podstawowa reguła interpretacyjna zawarta w motywie 4 RODO stanowi, że: „**Prawo do ochrony danych osobowych nie jest prawem bezwzględnym; należy je postrzegać w kontekście jego funkcji społecznej i wyważyć względem innych praw podstawowych w myśl zasady proporcjonalności**”. Ochrona danych osobowych nie powinna więc naruszać m.in. wolności prowadzenia działalności gospodarczej, wyrażonej w art. 2 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców⁶ oraz art. 20 i 22 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997 r.⁷. Ograniczenie wolności działalności gospodarczej jest dopuszczalne tylko w drodze ustawy i tylko ze względu na ważny interes publiczny. Zasada ta została wskazana także w preambule do Prawa przedsiębiorców, a jej ważność podkreślono w zawartym w niej stwierdzeniem, że „ochrona i wspieranie wolności działalności gospodarczej przyczyniają się do rozwoju gospodarki oraz do wzrostu dobrobytu

⁶ Dz. U. z 2019 r. poz. 1292 ze zm., dalej: „Prawo przedsiębiorców”.

⁷ Dz.U. 1997 r. Nr 78, poz. 483 ze zm.

społecznego". Cele te należy uznać za ważne i leżące w ogólnym interesie publicznym państwa członkowskiego.

Artykuł 23 ust. 1 pkt e RODO stanowi, że Prawo Unii lub **prawo państwa członkowskiego**, któremu podlegają administrator danych lub podmiot przetwarzający, **może aktem prawnym ograniczyć zakres obowiązków i praw przewidzianych w art. 12-22 i w art. 34, a także w art. 5** - o ile jego przepisy odpowiadają prawom i obowiązkom przewidzianym w art. 12-22 - jeżeli ograniczenie takie nie narusza istoty podstawowych praw i wolności oraz jest w demokratycznym społeczeństwie środkiem niezbędnym i proporcjonalnym, **służącym innym ważnym celom leżącym w ogólnym interesie publicznym Unii lub państwa członkowskiego**, w szczególności ważnemu interesowi gospodarczemu lub finansowemu Unii lub państwa członkowskiego, w tym kwestiom pieniężnym, budżetowym i podatkowym, zdrowiu publicznemu i zabezpieczeniu społecznemu.

Obowiązkami wynikającymi z RODO obciążono w Polsce w przeważającej mierze osoby fizyczne, ale tylko te które prowadzą działalność gospodarczą (blisko 2 mln osób), niejednokrotnie o znikomym zakresie. Wprowadzenie w życie przedmiotowego wniosku legislacyjnego przyczyni się więc do usunięcia kolejnej bariery utrudniającej podejmowanie i prowadzenie działalności gospodarczej.

Pozwalam sobie także nadmienić treść art. 70 Prawa przedsiębiorców jako możliwą podstawę działania Pana Ministra, który stanowi, że ministrowie kierujący działami administracji rządowej dokonują, w zakresie swojej właściwości, bieżącego przeglądu funkcjonowania aktów normatywnych określających zasady podejmowania, wykonywania lub zakończenia działalności gospodarczej, kierując się w szczególności zasadami określonymi w art. 67, oraz przedkładają Radzie Ministrów corocznie, w terminie do dnia 30 czerwca, informację o działaniach podjętych w poprzednim roku kalendarzowym w wyniku dokonania tego przeglądu.

2 pozwiznienem
Z up. Rzecznika Małych i Średnich Przedsiębiorców
RADCA RZECZNIKA
Wydział Prawno-Legislacyjny
Marek Woch
Dr n. pr. Marek Woch

Do wiadomości: Pan Jan Nowak, Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych, ul. Stawki 2, 00-193 Warszawa
Załącznik – wniosek Zespołu Roboczego ds. RODO Rady Przedsiębiorców działającej przy Rzeczniku MŚP z 19 stycznia 2020 r.